

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА НАДВОРЕШНА ТРГОВИЈА СО СТОКИ И УСЛУГИ КОИ МОЖАТ ДА СЕ КОРИСТАТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ СМРТНА КАЗНА, МАЧЕЊЕ ИЛИ ДРУГО СУРОВО НЕЧОВЕЧНО ИЛИ ДЕГРАДИРАЧКО ПОСТАПУВАЊЕ ИЛИ КАЗНА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и начинот за вршење надворешна трговија со стоки и услуги кои можат да се користат за целите на извршување смртна казна, мачење и друго сурово, понижувачко или нечовечно постапување и казнување и други прашања од значење за надворешната трговија со таа стока.

Надворешна трговија со стоки и услуги

Член 2

Надворешна трговија со стоки и услуги според овој закон, опфаќа: извоз, увоз, техничка помош и давање посреднички услуги.

Дефиниции

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) посреднички услуги се преговарање или договарање во врска со трансакциите кои за предмет имаат купување, продажба или снабдување со стока од една странска држава, во друга странска држава, или продажба и купување стока која се наоѓа во една странска држава, поради нејзиниот пренос во друга странска држава, исклучувајќи ги услугите кои се однесуваат на превоз, финансиски услуги, осигурување или реосигурување и рекламни или промотивни услуги;

2) посредник е правно лице или претприемач, кој се занимава со давање посреднички услуги од и вон територијата на Република Северна Македонија;

3) техничка помош е помош која се однесува на развој, производство, составување, тестирање, поправка или одржување на стока, како и други технички услуги, кои се даваат како инструкции, обуки, пренос на знаења и вештини, или консултантски услуги, вклучувајќи и помош која се дава усмено;

4) давател на техничка помош е правно лице или претприемач, организација или орган на државна управа, вклучувајќи ја соодветната соработка, со седиште или деловен настан во странска држава, како и претприемач кој е државјанин на Република Северна Македонија, без оглед на неговото седиште, и правно лице, организација или орган на државната управа, без оглед на местото на деловниот настан, кој дава техничка помош од Република Северна Македонија;

5) деловен настан е извршување услужна дејност преку државјанин на Република Северна Македонија, државјанин на држава страна на Договорот за Европски економски простор, на неодредено време, привремено или повремено по пат на постојана инфраструктура и

6) дистрибутер е деловен субјект кој извршува работи за продажба на големо во врска со стока која би можела да се користи за усмртување лица со вбризување смртоносна инекција (анестетички средства барбитурати со краткорочно или среднорочно дејство), како што се набавка на стока од

производител, или држење, добавување или извоз на таа стока, освен набавка на стока заради извршување дејности во здравствени установи.

II. ЗАБРАНА ЗА НАДВОРЕШНА ТРГОВИЈА СО СТОКИ И УСЛУГИ

Забрана за извоз

Член 5

Се забранува извозот на стока која може да се користи за извршување смртна казна, мачење и друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна.

Извозник, според овој закон е правно лице, претприемач, организација или орган на државна управа, вклучувајќи форми на соработка во чие име се поднесува извозната декларација, односно лице, организација или државен орган кој во моментот на приемот на извозната декларација има склучен договор со примачот во странската држава и овластување за одлучување за испраќање стока надвор од царинското пордачје на Република Северна Македонија.

Доколку договорот од ставот 2 на овој член не е склучен, или ако договорната страна во тој договор не настапува во свое име, за извозник се смета правното лице, претприемачот, организацијата или органот на државната управа кој е овластен да одлучува за испраќање на стоката надвор од царинското подрачје на Република Северна Македонија.

Доколку, врз основа на располагање со стоката во согласност со договорот од став 2 на овој член, надомест остварува правно лице или претприемач, организација или орган на државната управа со седиште или деловен настан надвор од Република Северна Македонија, за извозник се смета договорната страна со седиште или деловен настан во Република Северна Македонија.

Стоката од ставот 1 на овој член, наменета за одземање живот на лица и стока со чија примена би можело лице да биде изложено на мачење во случај ограничување на слободата, контрола, немири или самозаштита, ќе биде утврдена со акт донесен од страна на Владата на Република Северна Македонија.

Забрането е давање техничка помош за стоката од ставот 5 на овој член.

Со исклучок, Министерството за економија (во понатамошниот текст: Министерството) може да дозволи извоз на стоката од ставот 5 на овој член и давање техничка помош за таа стока, доколку барателот за извоз поседува дозвола дека во државата увозничка таа стока ќе се користи исклучиво за изложба во музеј.

Забрана за увоз

Член 6

Увозот на стока која може да се користи за извршување смртна казна, мачење и друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна и давање техничка помош за стоката од членот 5 став 5 од овој закон на царинско подрачје на Република Северна Македонија се забранува.

Со исклучок, Министерството може да дозволи увоз на стоката од ставот 1 на овој член и давање техничка помош во врска со таа стока, ако подносителот на барањето за увоз поседува дозвола дека таа стока ќе се користи исклучиво за изложба во музеј.

Забрана за транзит

Член 7

Транзитот на стоката од член 5 став 5 од овој закон, по копнен, воден или водушен пат, односно превозот преку царинско подрачје на Република Северна Македонија на територијата на странска држава, со и без претовар, е забранет.

На правно лице, претприемач, организација или државен орган, вклучувајќи соодветни форми на соработка, му е забранет транзитот на стока од членот 5 став 5 од овој закон, доколку се дознае дека стоката во пратката е наменета, или би можела да се користи за извршување смртна казна, мачење или друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна.

Со исклучок од ставот 1 на овој член, доколку подносителот на барањето за транзит докаже дека стоката во државата на дестинација ќе се користи исклучиво за целите на изложба во музеј, органот на државна управа надлежен за внатрешни работи може да дозволи транзит на стоката од членот 5 став 5 од овој закон.

Член 8

Забрана за давање посреднички услуги

Давање посреднички услуги за стоката од членот 5 став 5 од овој закон, се забранува.

Забрана за оспособување

Член 9

Забрането е давање или нудење оспособување за користење на стоката од членот 5 став 5 на овој закон.

Забрана за рекламирање и изложба на саеми

Член 10

Се забранува продажба или купување простор и време за рекламирање во Република Северна Македонија, како и продажба на лица во странска држава, или купување простор за рекламирање во пишани и електронски медиуми, за стоката од членот 5 став 5 на овој закон.

Се забранува изложување или понуда за продажба на стоката од членот 5 став 5 на овој закон, на изложби или саеми, освен ако подносителот на барањето поднесе доказ до Министерството дека со нејзиното изложување не се врши нудење или рекламирање со цел продажба на таа стока.

Надворешна трговија

Член 11

Надворешна трговија со стока чиј увоз и извоз не се забранети во согласност со овој закон, може да се врши врз основа на дозвола од Министерството.

Стоките кои може да се користат за усмртување лица, убризгување смртоносни инекции (анестетички средства барбитурати со краткотрајни или среднорочно дејство) чиј извоз и увоз во согласност со овој закон не се забранети, ги утврдува Владата.

Правно лице, претприемач, орган или организација која има деловен настан, седиште, односно живеалиште во Република Северна Македонија, може да дава посреднички услуги и техничка помош за стоката од ставот 2 на овој член, врз основа на дозвола од Министерството.

Во случаите од ставовите 1, 2 и 3 на овој член, се издава поединечна дозвола на:

1)извозникот за извоз, крајниот корисник или примач во странска држава, со која се опфаќа една или повеќе стоки;

2)посредникот за давање посреднички услуги, одредени за крајниот корисник или примачот во странска држава, со која се опфаќа една или повеќе стоки и

3)на правно лице, претприемач, организација или орган кој врши превоз на стока во транзит преку царинско подрачје на Република Северна Македонија.

Извозникот, увозникот, посредникот и давателот на техничката помош, е должен пред да ја започне постапката за надворешна трговија со стоката или услугите да утврди дали стоката, односно услугата е опфатена со актот од ставот 2 на овој член.

Барање за издавање дозвола

Член 12

Барање за издавање дозвола од членот 11 став 1 од овој закон на пропишан образец, може да поднесе правно лице, претприемач, организација или државен орган кој има седиште, деловен настан односно живелиште во Република Северна Македонија.

Подносителот на барањето е должен, на барање на Министерството, да достави дополнителни информации во врска со реализацијата на работата на надворешната трговија со стоки и услуги.

Образецот на дозволата од членот 11 став 1, членот 14 став 1 од овој закон, барањето од ставот 1 на овој член и документацијата која се поднесува во прилог, ги пропишува Министерството.

Документацијата од ставот 3 на овој член, Министерството е должно да ја објави на својата интернет страна.

III. ИЗДАВАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ ДОЗВОЛА

Дозвола за надворешна трговија со стоки и услуги

Член 13

Дозволата за вршење надворешна трговија со стоките и услугите ја издава Министерството, на барање на правното лице, претприемачот, односно организацијата или органот на државната управа:

1)во чие име се извезува или увезува стоката, или на давателите на услугата, кои имаат склученот договор со примачот во странската држава и овластување да одлучи за испраќање стока надвор од царинското подрачје на Република Северна Македонија, освен ако договорот за извоз не е склучен или ако една договорна страна настапува во туѓо име, во кој случај барање може да поднесе лицето кое има овластување да одлучи за испраќање на стоката надвор од царинското подрачје на Република Северна Македонија;

2)со седиште, живеалиште или деловен настан во Република Северна Македонија, кога извезува или увезува стока во име и за сметка на лица со седиште надвор од Република Северна Македонија;

3)кој дава услуги кај набавка на техничка помош или

4)при увоз и извоз на техничка помош, на музејот кој ќе ја изложи стоката.

По исклучок од став 1 на овој член, не е потребна дозвола од Министерството, за извоз на стока која ја користат лица кои учествуваат во меѓународни сили, мировни мисии и други слични активности во странска држава.

Поради проверка на исполнетоста на условот од ставот 2 на овој член, Царинската управа на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Царинската управа) може да го задржи извозот на стоката.

Дозвола за техничка помош и посреднички услуги **Член 14**

Давање техничка помош или посреднички услуги за стока која би можела да се користи за извршување смртна казна, мачење и друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна, може да се врши само врз основа на дозвола за секое поединечно давање услуга на лице, организација или орган во странска држава.

При одлучување по барањето за дозвола за давање техничка помош за стоката од членот 11 став 2 на овој закон, покрај критериумите од членот 16 став 1 на овој закон, се утврдува дали:

1) техничката помош му се дава на правното лице, претприемачот, односно организацијата или органот на државната управа кои би можеле да ја користат стоката на која се однесува техничката помош, за мачење или друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна и

2) техничката помош се користи за поправка, развој, производство, испитување, одржување или составување на стоката од членот 11 став 2 на овој закон, или за давање техничка помош на правното лице, претприемачот, организацијата или органот на државната управа, кои таа стока би ја користеле за мачење или друго сурово, нечовечно, или деградирачко однесување, или казна.

Одредбата од ставот 1 на овој член, не се однесува на давање техничка помош:

1) на органи за кривично гонење, или лица кои учествуваат во меѓународни сили, мировни мисии и други слични активности во странска држава;

2) која опфаќа јавно достапни информации; или

3) која претставува минимум потребен за вградување на стоката, ракување со стоката, одржување или поправка на стоката од членот 11 став 1 од овој закон.

Ако Министерството го одбие барањето за надворешна трговија со стока која би можела да се користи за извршување смртна казна, мачење и друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна, за одбивањето ќе го известат Министерството за надворешните работи.

Потврда од надлежен орган

Член 15

При одлучување по барањето за издавање дозвола за надворешната трговија со стоката од членот 5 став 5 од овој закон, која ќе се изложува во музеј, Министерството прибавува мислење од Министерството за култура, дека таа стока ќе се користи за изложување во музеј.

???????

Разгледување барање од страна на надлежните органи

Член 16

По приемот на барањето за издавање поединечна дозвола за вршење надворешна трговија со стоката од членот 11 став 2 од овој закон, Министерството го проследува барањето до Министерството за надворешни работи, Министерството за внатрешни работи, Министерството за правда, како и

до други органи надлежни за областа од која е стоката или услугата, заради доставување на нивни мислења.

При давање на мислењето, органите од ставот 1 на овој член ги земаат во предвид:

- 1) меѓународните судски одлуки, и
- 2) одлуките и податоците на надлежните органи на Обединетите нации и други меѓународни организации кои ја обврзуваат Република Северна Македонија.

Издавање поединечна дозвола

Член 17

Во постапка на одлучување по барање, односно по давање мислење за вршење надворешна трговија со стока од членот 11 став 2 од овој закон, Министерството и органите од членот 16 став 1 од овој закон, со цел утврдување на крајната намера и проценка на ризикот од пренасочување на стоката, ги оценуваат:

- 1) договорите кои ги имаат склучено производителот и дистрибутерот и мерките кои се превземаат за да стоката во согласност со намената, при вклучување во конечниот производ, не се користи за мачење или друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна, и
- 2) склучените договори кои се применуваат и изјавата за крајната намера која ја потпишал крајниот корисник, ако изјавата е доставена, а ако изјавата за крајната намена не е доставена, извозникот е должен документиранио да ги наведе крајниот корисник и намената на стоката.

Издавање генерална дозвола за извоз

Член 18

На барање на извозникот, односно посредникот за стока од членот 11 став 2 од овој закон, Министерството може да издаде генерална дозвола за извоз:

- 1) на еден или повеќе одредени крајни корисници во една или повеќе странски држави;
- 2) на еден или повеќе одредени дистрибутери во една или повеќе странски држави, ако извозникот е производител на стоката која би можела да се користи за усмртување лица со вбригување смртоносни инекции (анестетички средства барбитурати со краткотрајно или среднорочно дејство),
- 3) на давателот на посреднички услуги во врска со преносот на стоката која се наоѓа во странска држава, или повеќе одредени крајни корисници во една или повеќе странски држави, и
- 4) на давателите на посредничките услуги поврзани со преносот на стоката која се наоѓа во странска држава, еден или повеќе одредени дистрибутери во една или повеќе странски држави, ако посредникот е производител на стока која би можела да се користи за усмртување лица со вбригување смртоносни инекции (анестетички средства барбитурати со краткотрајно или среднорочно дејство),

Покрај условот од членот 16 став 2 и членот 14 став 2 од овој закон, Министерството и надлежните органи од членот 16 став 2 од овој закон, во постапка на одлучување за барањето од ставот 1 на овој член, оценуваат дали увозникот ја утврдил крајната намена и ризикот од пренасочивање на стоката, односно давањето услуги во согласност со овој закон.

Издавање општа дозвола за извоз

Член 19

Општата дозвола за извоз се издава за извоз на стока утврдена со актот на Владата од членот 11 став 2 на овој закон во одредена држава, на извозниците под исти услови.

Со општата дозвола за извоз може да биде опфатена стока која би можела да се користи за усмртување лица со вбризување смртоносна инекција (анестетички средства барбитурати со краткотрајно или среднорочно дејство).

Со општатат дозвола за извоз може да биде опфатено и давањето техничка помош на крајниот корисник во мера во која таквата помош е потребна за вградување на стоката, ракување со стоката, одржување или поправка на стоката чиј извоз се дозволува, ако извозникот дава таква помош.

Условите за извоз од ставот 2 и 3 на овој член и крајната дестинација за кои се издава дозволата, се утврдуваат во дозволата.

Министерството е должно образецот на општата дозвола за извоз да го објави на интернет.

Доставување потврди, односно мислења

Член 20

Надлежните органи од членот 15 и членот 16 став 1 од овој закон, должни се да достават мислења до Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето.

Со исклучок од ставот 1 на овој член, на барање на надлежниот орган од став 1 на овој член, рокот за издавање дозвола, односно мислење може да се продолжи за уште 15 дена, ако во постапката по одлучување за давање мислење е потребно да се извршат дополнителни проверки на крајниот корисник.

Ако надлежниот орган од ставот 1 на овој член не издаде дозвола, односно даде мислење дека не може да се врши надворешна трговија со стоката или услугата, должен е да ја наведе причината за одбивањето.

Дозвола

Член 21

Дозвола за извоз или увоз на стока која би можела да биде искористена за усмртување лица со вбризување смртоносна инекција (анестетички средства барбитурати со краткотрајно или среднорочно дејство), чиј извоз и увоз во согласност со актотот на Владата е дозволен, се издава на извозникот или увозникот за извршување на надворешно трговската работа во согласност со договорот за извршување на таа работа, за крајниот корисник или примач во странката држава, односно во Република Северна Македонија.

За давање посреднички услуги или техничка помош во странска држава, на посредникот, или на давателот на техничката помош за крајниот корисник, или примач во странската држава, се издава дозвола за еден или повеќе производи, чиј надворешно трговски промет е дозволен во согласност со актот на Владата.

Имателот на дозволата е должен да се придржува кон условите наведени во дозволата.

Дозволата од ставовите 1 и 2 на овој член, не смее да се пренесува на друго лице.

Образците на дозволите од членовите 17 и 18 од овој закон и од ставовите 1 и 2 на овој член, ги пропишува Министерството.

Рок за одлучување и важење на дозволата

Член 22

По барањето за издавање дозвола, Министерството одлучува во рок од 30 дена од денот на поднесување уредно барање, односно во рок од 45 дена, доколку за издавањето на дозволата е потребно да се извршат дополнителни проверки.

Поединечна дозвола за надворешно трговски промет на стока се издава на период до една година.

Генералната и општа дозвола за надворешно трговски промет на стоки се издаваат на период од една до три години.

По исклучок од ставот 2 на овој член, Министерството може на барање на подносителот на барањето, да го продолжи важењето на дозволата од ставот 2 на овој член, најмногу за уште една година.

Одбивање на барањето

Член 23

Министерството ќе го одбие барањето за издавање дозвола за вршење надворешна трговија со стока, кога постои сомневање дека стоката од членот 11 став 2 од овој закон може да се користи за мачење и друго сурово, нечовечно или деградирачко постапување, или казна, вклучувајќи физичко казнување од страна на надлежни органи на странски држави, или физичко или правно лице во странска држава, ако:

- 1) се утврди дека стоката за која се бара дозвола е предмет на судски спор;
- 2) подносителот на барањето наведе неточни податоци во барањето за издавање дозвола и
- 3) во други случаи утврдени со овој закон.

Во случај на одбивање на барањето за издавање дозвола, Министерството ќе го извести подносителот на барањето за причините поради кои дозволата не е издадена, без да се наведат податоците кои имаат третман на тајни, во согласност со законите кои ја уредуваат заштитата на податоците за личности и тајноста на податоците.

Одземање и поништување на дозвола

Член 24

Министерството ќе ја одземе дозволата за извоз, односно увоз, ако утврди дека:

- 1) имателот на дозволата не се придржува кон условите утврдени со дозволата и
- 2) имателот на дозволата извршил пренос на дозволата на друго лице.

Министерството ќе ја поништи дозволата за извоз, односно увоз, ако утврди дека:

- 1) постојат околности или докази кои сами или поврзани со други докази, претставуваат причина за одбивање на барањето,
- 2) е дојдено до отстапување о критериумите од членот 14 став 2 и член 16 став 2 од овој закон и
- 3) податоците наведени во барањето се неточни.

Измена на дозвола

Член 25

Министерството може по службена должност, или на барање на извозникот, увозникот, посредникот и давателот на техничка помош, да ја измени дозволата за увоз или извоз, ако има потреба да се изврши мала исправка.

Поведување управен спор

Член 26

Против решенијата на Министерството од членот 22 став 1 и 2 и членот 23 на овој закон, може да се поведе управен спор.

Обврски на лицата кои вршат надворешна трговија

Член 27

Правно лице, или претприемач, кој врши надворешно трговски промет со стока, е:

- 1) да води евиденција во писмена или електронска форма за надворешно трговскиот промет со стоките и и да ги чува документите за надворешнотрговскиот промет со стоките, најмалку десет години од завшувањето на надворешно трговскиот промет;
- 2) да го извести писмено Министерството за настанатата промена во врска со стоката или надворешнотрговскиот промет, најкасно во рок од 15 дена од денот на настанување на промената;
- 3) по писмен пат да го извести Министерството и да достави документација за извршениот промет најдоцна во рок од 15 дена, од денот на извршување на прометот, а во случај на повеќе последователни пратки, да достави доказ за секоја поединечна пратка;
- 4) да ја врати дозволата на Министерството, ако по дозволата не е извршен надворешно трговски промет со стока, во рок од 15 дена од денот на истекувањето на важноста на дозволата, и
- 5) писмено да го извести Министерството во рок од 15 дена, од денот на настанување, или од денот на дознавањето на настанатите промени, ако по издавањето на дозволата дојде до промена на деловните партнери, крајните корисници, намерката за крајна употреба .

Документацијата од ставот 1 точка 3 на овој член, особено содржи:

- 1) копија од дозволата врз основа на кој е извршен надворешно трговскиот промет со стоки , заверена од страна на Царинската управа и
- 2) копија од увозната, односно извозната декларација, односно другите исправи во прилог на тој промет.

Известување на Министерството

Член 28

Царинската управа е должна, без одлагање, да го извести Министерството, ако го ограничи или сопре извозот и увозот на стока, давањето посреднички услуги, како и давањето услуги на техничка помош во врска со таа стока.

IV.ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕСТУВАЊЕ

Евиденција на Министерството

Член 29

Министерството води евиденција за барањата за издавање дозвола, издадени, реализирани и одземени дозволи во писмена и електронска форма, како и за одбиените и повлечени барања за издавање дозвола во согласност со овој закон.

Евиденцијата од ставот 1 на овој член, Министерството ја чува најмногу десет години од истекот на рокот за важност на дозволата.

Соработка со меѓународни организации

Член 30

Министерството може да учествува во размена на информации за извозни посреднички активности со државите членки на Европската унија, во согласност со ратификуваните меѓународни договори.

Информациите од ставот 1 на овој член, можат да се разменуваат под услов да е обезбедена заштита на податоците кои се сметаат за тајни, во согласност со законите со кои се уредува заштитата на личните податоци и нивната тајност.

V. НАДЗОР

Спроведување надзор

Член 31

Надзор над спроведување на одредбите од овој закон и актите донесени врз основа на овој закон врши Министерството.

Надзорот од ставот 1 на овој член, Министерството може да го врши во соработка со Министерството за надворешни работи, Министерството за внатрешни работи, а по потреба и во зависност од видот и наменетата стока и со други надлежни органи.

Спроведување надзор врз основа на овој закон вклучува надзор пред, во текот на и по издавањето на дозволата.

Во случај на утврдени неправилности, Министерството за тоа ќе ги извести надлежните државни органи, поради понатамошно постапување.

Надзорот од став 1 на овој член, Министерството го врши преку овластени службени лица, во согласност со закон.

Во постапка на надзорот кој се спроведува во согласност со овој закон, се применуваат одредбите со кои се уредува инспекцискиот надзор.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 32

Со парична казна од 1.000 евра до 5.000 евра ќе се казни за прекршок правно лице, ако:

- 1) без дозвола извршило извоз на стока од членот 5 став 5 на овој закон и дало техничка помош во врска со таа стока на правно лице, или претприемач, организација или орган на државна управа, вклучувајќи соодветни форми на соработка, со седиште или деловен настан во странска држава (член 5 став 7);
- 2) увозникот без дозвола извршил увоз на стока од членот 5 став 5 на овој закон на царинско подрачје на Република Северна Македонија (член 6 став 2);
- 3) без дозвола извршил транзит на стока, иако се знаело дека стоката во пратката била наменета, или би можела да се користи за извршување смртна казна, или за мачење или друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување (член 7 став 2);
- 4) давал посреднички услуги во врска со стока од членот 5 став 5 (член 8);
- 5) давал или нудел оспособување за користење на стоката од членот 5 став 5 (член 9);
- 6) извршил продажба или купување рекламен простор или рекламno време во Република Северна Македонија, како на лице во странска држава да се продаде или купи рекламен простор во печатени медиуми, на интернет, или рекламno

време на телевизија, или радио, во врска со стока од членот 5 став 5 (член 10 став 1);

- 7) изложувало или нудело на продажба стока од членот 5 став 5 на изложба или саем (член 10 став 2);
- 8) не води евиденција во писмена и електронска форма за надворешно трговскиот промет со стоки и не ја чува документацијата најмалку десет години од завршување на надворешнотрговскиот промет (член 27 став 1 точка 1).

За прекршокот од ставот (1) на овој член, ќе биде издаден прекршочен платен налог на одговорното лице во правното лице, во висина од 30% од глобата која ќе му се одмери на правното лице, односно на трговецот поединец.

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни физичкото лице со парична казна од 1.000 до 2.000 евра.

За прекршокот од ставот 1 на овој член, со паричната казна, може да се изрече и заштитна мерка забрана за вршење дејност или должност во времетраење до шест месеци.

Член 33

Со парична казна во износ од 500 евра до 3.000 евра ќе се казни за прекршок правно лице кое врши надворешна трговија со стоки, ако:

- 1) не се придржува кон условите наведени во дозволата (член 21 став 3);
- 2) ја пренесе дозволата на друго лице (член 21 став 4);
- 3) писмено не го извести Министерството за настанатата промена во врска со стоката или надворешнотрговскиот промет, најксно во рок од 15 дена, од денот на настанатата промена (член 27 став 1 точка 2);
- 4) најкасно во рок од 15 дена, по извршената работа, по писмен пат не го извести Министерството и не ја достави документацијата за извршената работа, а во случаите на повеќе последователни пратки на увоз односно извоз, не достави доказ за секоја поединечна пратка (член 27 став 1 точка 3);
- 5) не ја врати дозволата на Министерството, ако по дозволата не е вршена надворешна трговија со стоките, најкасно во рок од 15 дена, од денот на истекот на важноста на дозволата (член 27 став 1 точка 4), и
- 6) ако по издавање на дозволата го нема известено Министерството, дека е дојдено до промена на деловните партнери, крајните корисници, намерата за крајна употреба, по писмен пат во рок од 1 дена од денот на настанување или дознавање за настапување на промените (член 27 став 1 точка 5).

За прекршокот од ставот (1) на овој член, ќе биде издаден прекршочен платен налог на одговорното лице во правното лице, во висина од 30% од глобата која ќе му се одмери на правното лице, односно на трговецот поединец.

За прекршоците од ставот 1 на овој член, ќе се казни и физичкото лице со парична казна од 300 евра до 1.000 евра.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Рок за донесување подзаконски акти

Член 34

Подзаконските акти врз основа на овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на стапување во сила на овој закон.

Одложена примена

Член 36

Одредбите од членот 18 и 19 на овој закон ќе се применуваат со денот на стапување на Република Северна Македонија во Европската унија.

Стапување на сила

Член 36

Овој закон стапува на сила во рок од осум дена од денот на објавување во “Службен весник на Република Северна Македонија”, а ќе се применува по истекот од шест месеци од денот на стапување на сила на овој закон.